

EN VÄRLDS SLUT

Allt som vi under loppet av detta studium beskrivit är sammantaget, allmänt sett, det man med evangeliets ord kan kalla "tidens tecken", det vill säga de tecken som förebådar "slutet för en värld" eller för en cykel. Detta kan synas som "världens slut", utan någon som helst inskränkning eller närmare bestämning, endast för dem som inte ser någonting bortom gränserna för själva denna cykel, ett perspektivfel som mycket väl kan ursäktas men likväl får beklagliga följder genom den överdrivna och oberättigade skräck den injar hos dem som inte är tillräckligt frigjorda från den jordiska tillvaron. Naturligtvis är det just dessa, som på grund av själva sin trångsynthet alltför lätt bildar sig denna felaktiga föreställning. Sanningen är att det kan finnas många "världens slut", eftersom det finns cykler av mycket olika varaktighet, cykler så att säga innefattade i varandra, och eftersom samma princip alltid kan tillämpas analogt på alla grader och alla nivåer. Men det är uppenbart att dessa slut är av mycket olika vikt, liksom själva de cykler, med vilka de sammanhänger, och i detta avseende bör man inse att det slut som vi här betraktar oundvikligen har en mycket större betydelse än många andra, emedan det är en hel *manvantaras* slut, det vill säga den timliga tillvaron av det som man kan kalla en mänsklighet. Låt oss säga det ännu en gång: detta betyder ingalunda slutet för själva den jordiska världen, emedan genom det "återställande", som inträffar i sista stund, själva detta slut omedelbart blir begynnelsen av en annan *manvantara*.

På tal härom finns det ytterligare en punkt, på vilken vi bör förklara oss tydligare: "framåt-skridandets" anhängare har för vana att säga att "guldåldern" inte ligger i det förflutna utan i framtiden. Sanningen är tvärtom den, vad vår *manvantara* beträffar, att den verkligen ligger i det förflutna, emedan den icke är annat än "urtillståndet" självt. Likväl kan man i en viss mening säga att den ligger på samma gång i det förflutna och i framtiden, men förutsatt att man inte begränsar sig till att betrakta endast den nuvarande *manvantaran*, utan beaktar följden av jordiska cykler. Ty vad gäller framtiden, är det en annan *manvantaras* "guldålder" det nödvändigtvis handlar om. Denna är således skild från vår tidsålder genom en "barriär", som verkligen är ogenomtränglig för de profana, som talar så och inte vet vad de säger, när de tillkännager den snara ankomsten av en "ny tidsålder" och förbinder denna med den nuvarande mänskligheten. Driven till sin yttersta spets torde deras villfarelse vara den som själve Antikrist skall förfäktas, när han kommer att föregå sig upprätta "guldåldern" genom "kontratradditionens" herravälde och därvid rent av ge den sken av en sådan, på det mest bedrägliga och även mest kortlivade sätt, genom att efterapa den traditionella idén om *Sanctum Regnum*. Man kan därigenom förstå varför i alla "pseudotradditioner", som fortfarande bara är mycket partiella och mycket svaga "förebud" om "kontratradditionen" men som nog mera direkt än något annat omedvetet tenderar att förbereda den, de "evolutionistiska" föreställningarna ständigt har den avgörande betydelse vi angivit. Naturligtvis är den "barriär", som vi nyss nämnde och som på sätt och vis tvingar dem, för vilka den finns, att begränsa allt till den innevarande cykeln, ett ännu svårare hinder för "kontrainitiationens" representanter än för de blotta profana. Ty då de är inriktade uteslutande på upplösningen, är det sannerligen för dessa som det inte kan finnas något bortom denna cykel och det alltså främst är för dessa, som denna cykels slut verkligen bör vara "världens slut" i detta uttrycks fullaste bemärkelse.

Detta föranleder ytterligare en därmed förbunden fråga, som vi skall ägna några ord, även om några av de föregående betraktelserna faktiskt ger ett underförstått svar på dem: I vilken mån är de, som själva mest fullständigt företräder "kontrainitiationen", verkligen medvetna om den roll de spelar och i vilken mån är de tvärtom endast redskap för en vilja som övergår dem och som de just därför är ovetande om, alltmedan de oundvikligen är den underkastade?

Såsom vi ovan sagt är gränsen mellan dessa båda synsätt, enligt vilka man kan betrakta deras verksamhet, nödvändigtvis bestämd av själva gränsen till den andliga världen, vari de inte kan på något sätt intränga. De kan ha den mest vidsträckta kunskap om den "mellanliggande världens" möjligheter, men denna kunskap är likväl alltid ohjälpligt felaktig genom att anden saknas, som ensam kan ge den dess verkliga innebörd. Uppenbarligen kan dylika väsenden aldrig vara vare sig mekanister eller materialister, inte ens "progressister" (på framåtskridandet troende) eller "evolutionister" (på utvecklingen troende) i dessa ords populära betydelse, och när de i världen lanserar de åsikter dessa ord står för, bedrar de den medvetet. Men detta avser i det hela taget endast den negativa "antitraditionen", som för dem blott är ett medel och icke ett mål, och de kan liksom de andra söka ursäkt detta bedrägeri med talesättet att "ändamålet helgar medlen". Deras villfarelse är mycket svårare än de människors som de påverkar och "suggererar" med dylika ideer, ty de senares villfarelse är intet annat än själva följderna av deras fullständiga och oövervinneliga okunnighet om all andlighets sanna natur. Det är därför det är mycket svårare att säga exakt i vilken grad de kan vara medvetna om falskheten av den "kontratraddition" de avser upprätta, emedan de verkligen kan tro att de därmed motsätter sig anden, såsom denna manifesterar sig i varje normal och regelrätt tradition, och emedan de ställer sig på samma nivå som de som företräder anden i denna värld. I denna mening kommer Antikrist förvisso att bli den mest självbedragna av alla varelser. Detta självbedrägeri har sitt upphov i den "dualistiska" villfarelsen, som vi talat om, och dualismen i en eller annan form är rådande hos alla dem, vilkas synkrets ej når utöver vissa gränser, även hela den manifesterade världens gränser. Då de sålunda ej förmår upplösa den dualitet de konstaterar hos allt inom dessa gränser genom att återföra den till en högre princip, tror de faktiskt att den icke kan återföras och leds just därigenom till att förneka den yttersta Enheten, som för dem verkligen är som om den icke finnes. Det är därför vi har kunnat säga att "kontraintuitionens" företrädare till sist blir offer för sin egen roll och att deras självbedrägeri sannerligen är det allra värsta, då det ju till slut är det enda, varigenom en varelse kan icke endast mer eller mindre grundligt gå vilse, utan verkligen gå förlorad utan återvändo. Men det är uppenbart att vore de icke hemfallna åt detta självbedrägeri, skulle de icke fylla en funktion, som dock med nödvändighet måste fyllas liksom varje annan för själva fullbordandet av den gudomliga planen med denna värld.

Vi har sålunda förts tillbaka till att begrunda den dubbla aspekt, "välgörande" och "olycksbringande", under vilken världens själva fortgång yppar sig såsom cyklisk manifestation och vilken i sanning är "nyckeln" till hela den traditionella förklaringen av de villkor denna manifestation utvecklas under, i synnerhet när man betraktar den, såsom vi gjort här, under det tidsskede som omedelbart leder till dess slut. Å ena sidan, om man fattar denna manifestation endast i och för sig själv, utan att sätta den i samband med en större helhet, är hela dess fortgång från början till slut givetvis en fortskridande "nedgång" eller "försämring", och det är denna man kan kalla dess "olycksbringande" innebörd. Men å andra sidan: insatt i den helhet den utgör del av, åstadkommer samma manifestation resultat, som har ett verkligt "positivt" värde i den universella tillvaron, och måste dess utveckling fullföljas ända till slutet, också utvecklingen av den "mörka tidsålderns" sämre möjligheter, för att "införlivandet" av dessa resultat skall bli möjligt och bli den omedelbara principen för en annan manifestationscykel, och det är detta som utgör dess "välgörande" innebörd. Så förhåller det sig även när man betraktar cykelns själva slut: För det som då måste förstöras, därför att dess manifestation är slutförd och liksom uttömd, ter sig detta slut naturligtvis såsom "katastrof" i ordets etymologiska betydelse av en plötslig och ohjälplig "undergång". Men enligt det synsätt, där manifestationen försvinner som sådan men samtidigt återföres till sin princip i allt den äger av positiv tillvaro, framstår tvärtom detta slut såsom det "tillrättaställande", varigenom, såsom vi sagt, allting icke mindre plötsligt återställs i sitt "urtillstånd". Detta kan för övrigt tillämpas analogt i alla grader, antingen det gäller en varelse eller en värld: det är alltid

i det hela taget delsynen, som är "olycksbådande", och helhetssynen eller den som är en sådan i jämförelse med den förstnämnda, som är "välgörande", emedan alla de möjliga störningarna är sådana betraktade endast i sig själva och "var för sig" och att störningar som drabbar delar utplånas helt och hållet inför den helhetens ordning, vari de slutligen ingår och varav de, avklädda sin "negativa" aspekt, utgör beståndsdelar i likhet med allting annat. I sista hand finns intet "olycksbringande" annat än den begränsning som med nödvändighet vidlåder all möjlig tillvaro, och denna begränsning har själv i verkligheten blott en rent negativ tillvaro. Vi talade först som om de båda synsätten, "välgörande" och "olycksbringande", vore närmast symmetriska. Men det är lätt att förstå att det icke alls är så och att det andra är uttryck endast för något obeständigt och övergående, medan det som representeras av det första har karaktären av något bestående och slutgiltigt. Därför kan icke annat ske än att den "välgörande" aspekten slutligen segrar, medan den "olycksbringande" aspekten fullständigt försvinner, eftersom den djupast sett blott var en i "avskildheten" inneboende illusion. Det är bara det att man då inte längre egentligen kan tala om "välgörande" lika litet som "olycksbringande", så till vida som dessa båda termer väsentligen anger ett växelförhållande och markerar en motsättning, som då inte längre föreligger, ty såsom all motsättning hör även denna uteslutande till ett visst relativt och begränsat område. När denna motsättning väl övervunnits, finns endast det som är och som icke kan icke vara, ej heller vara annat än vad det är. Och det är därför som man, om man vill gå till den djupast liggande verkligheten, strängt taget kan säga att "en världs slut" aldrig är och aldrig kan vara annat än en illusions slut.

Ovanstående text utgör kapitel XL av René Guénons bok *Kvantitetens herravälde och tidens tecken*. Boken är en översättning från franskan av Lars Adelskog. Originalets titel är *Le Règne de la Quantité et les Signes des Temps*. Svenska översättningen © Lars Adelskog 2013. Eftertryck eller annan återpublicering, helt eller delvis, såsom elektronisk text på internet eller på annat sätt, förbjudes.